

Õpilasteleht

Tänast lehte 8 külge.

Ilmub igal laupäeval kogu kooliaasta.

Tellimishind postiga:

1 kuul . . . 20 senti	3 kuul . . . 50 sent.
2 " . . . 40 "	6 " . . . 1 kr.,
aastakäik	Kr. 1,50

Aadressi muutmise 25 senti.

Kuulutuste hinnad:

Kuulutuse küljel 5 senti m/m., lehe ees 10 s. m/m. Tekstis 12 s. m/m. Tekstis teksti kirjaga 15 senti m/m. ühe veeru laiuselt.

Kuulutuste vastuvõtm. kesknäd. kl. 3-ni.

Posti jooksev arve nr. 2188.

Toimetus ja talitus: Ülikooli tä. nr. 21, Tartus.
Tallinna kontor: V.-Roosikrantsi 3, K. K./Ü. „Töökooli“ raamatukaupluses.
Kirjade aadress: „Õpilasteleht“, Tartu. — Postkast 8. Talituse tel. Tartu 80

NR. 10. LAUPÄEV, 10. DETSEMBER 1932 I AASTI / K.

Enesekasvatuse ringi võimalused.

Selle ringi liikmed peavad olema eeskujudeks, lipukandjaks rüütleiks õpilaskonnas, kes kehastavad selle kõrgemaid püüdeid.

Kui palju eri huve, niipalju ka eri ringe. Spordiring harib kehalisi võimeid, kirjandusering süvendab teadmisi ja maitset kirjanduse alal jne. Ometi need ringid, mis tahavad inimest arendada tema tervikus, on haruldased. Mõnel üksikul pool leidub neid enesekasvatuse ringide nime all. Muude ringide tegevusalad on selged ja silmnähtavad, mida aga peaksid tegema enesekasvatuse ringid, see vajab lähemat järelemõtlemit.

Ühed ei mõtle midagi, elavad nagu päev toob, teised aga uurivad „miks“ ja „kuidas“ üle. On lohakaid, on korraarmastajaid. On neid, kes enese isiku edendamise üle muret ei tunne, teised aga püüavad kõigest väest paremaks saada kui nad on. Nad küsivad eneselt: mida pean tegema, et ses või ses asjas saada tugevamaks? Kus on minu tugevad küljed ja kus nõrgad kohad?

Nad tulevad kokku enesekasvatavate ringiks. See peab olema väike, koos ainult lähemad sõbrad. See ring peab töötama vaikselt, varjatult, ilma kära ja hooplemiseta.

Vaatame, mis oleksid tema tegevusaladeks.

1. ARVUSTUSKOOSOLEKUD.

Tullakse kokku 1—2 korda kuus ja arvustatakse ringi liikmed järjest läbi Arvustusalune kuulab ise päält, mis vigu, eksimusi, halbu omadusi kaaslesed tema juures on tähele pannud. Alul nõuab pingutust, et kannatada arvustust: igauks ju peab end veatuks ja täiuslikuks; valus on ka siis arvustust ning lahtust kuulda, kui teatakse, et see on õige. Arvustus peab olema rahulik, häätahulik, avameelne. Tema võiks toimuda kava järele, näit. 1. välimus (riietus, väline kord ja puhtus, liigutused, rüht)? 2. läbikäimine teistega (kuidas avaldub), 3. isiklik tegevuste ja elu korraldus (kuidas jaotab aega), 4. vead iseloomus jne. See kava võiks moodustada arvustuslehe, mis täidetakse. Selle täitmine võib sündida ka kodus, nii et ütlemine näit. 1 kord kuus saab iga

„Kadugu ebaviisakus, kelkimine, nõokimine, laaberdamine ja pahe-dega uhkustamine! Selle asemele astugu viisakus, aumehelikkus, kindel ja ennast vaos hoidev eluviis ja edasipüüdmine vaim!“

liige tema kohta teiste poolt täidetud arvustuslehe (vigade ja pattude registri). Arvustusele tulevad juure lisada näpunäited ja arvamisid, kuidas puudeid saaks parandada, sest arvustus on ju selleks, et valgustada, leida kohti, kus parandus vajalik. Et inimene ise oma vigu sageli ei märka, on tulus arvustus sõprade poolt. Mõned vead kaovad hõlpsasti, teiste väljajuhutamine võtab aega.

Arvustuskoosolekud on salajased; mida sääl räägitakse, teadku ainult asjaomased.

2. PÕHIMÕTETE TEOSTAMINE.

Kõik teame, et nii ja naa on häa ja nõnda tuleks teha. Aga... „liha on nõder“. Soovime, et sõber oma võla meile maksaks täpsalt lubatud ajal, aga oma võlga sõbrale meie täpsalt ei maksa, ikka venib. Samuti hiline-neme, ei pea sõna, unustame enesele võetud ülesanded jne. Siin vajame palju pingutust. Ühel nädalal võtab ring ette „kõik lubadused täpsalt täita“, teine nädal: „ühtki halba sõna öelda (näit. „kurat“, või teravuste ütlemine), kolmas nädal: „igaks tunniks hästi ette valmistuda“ jne. Iga nädala lõpul võib märgata, et vastavas vooruses ollakse tugevamaks saanud — mis alul raske ja koormav näis, on nüüd hõlpus ning endast-mõistetav. Eriline tähtsus on piinliku korra teostamisel — korratus, lohakus, hooletus on väga levinud pahed.

3. ENESEKASVATUSLIKU PÄEVIKU PIDAMINE.

Päevik on hinge peegel. Ta peab peegeldama tema pidaja

omadusi, läbielamusi, peab olema pihtimine, kus ausalt avaldatud vead ja patud, uuritud nende põhjused ja mõtiskeldud nende kaotamise üle. Päevik on igauhe salajane eraasi, ringis võib ainult arutella, kuidas teda pidada, mida üles märkida.

4. OMAVAHELINE VÕISTLEMINE.

Võistlus on elu alus ning tuiksoon ja esineb kõikjal. Tal on häa kül, et ta inimese pingule tõmbab, erksaks ja püüdlikuks teeb. Raskuste ületamisega kas-

vab jõud. Karm elu teeb vastu-pidavaks, pehme, mugav, pingutusteta olemine aga lõdvaks, loiuks ning jõuetuks. Kui meie mõttes võtame teisi inimesi kui enese võistlejaid, kellest peame mööda saama, ette jõudma, siis võtame end kõvemini kokku, pingutame tugevasti — ja selle tagajärjel suudame palju enam korda saata. Kooliski on nõnda. Kes enesele seab eesmärgiks saada esimeseks õpilaseks, see pingutab ja võitleb, kuni saabki. Usinus võidab kõik. Geniaalsus on Edison arvates 99% usinust. Võistluse eesmärk on ületamine. Ületamise tulemus on rekord. Püüda igapidi parimata anda, igas asjas lüüa rekordi — kas enese, perekonna,

Koolinalja. HAVE groteskid.

- 1) Imelik, nad nimetavad seda valgustatud ajajärguks, kuid minule on see ajaloo kõige tumedamaks kohaks.
- 2) „Kuidas sinul koolis läks, poeg?“
Isa, ma ütlen sulle parem seda hiljem telefoni teel.
- 3) „Millega seda seletada, et kõik lahendasid ülesanded täpselt ühesuguselt, ainult sinul oli teissugune vastus.“
„Seda võib, härra õpetaja, ainult seletada minu omapäraga.“
- 4) „Sul ei seisa Tallinna piiramise aastaarv 1577 mees. Ma õpetan sulle, kuidas seda lihtsalt võib teha. Pea mees näiteks arvu 1621, võta sellest maha 40, pane jälle juure 21 ja võta siis veel maha 29 ja Tallinna piiramise aastaarv ongi käes.“

klassi, kooli või koolinoorsoo. See püüd tõstab, tiivustab viisalt võitlema, edasi tungima — väsimatult, samm-sammult.

Võistlus ei tohi teha kadedaks, ebaausaks, väiklaseks, vaid peab karastama suurmeelsust ja ausat mängu (fair play). Võistleja on kindel ja rahulik mees.

Võistlust üldise tubliduse alal ei tule lasta kõrvalistele üldse välja paista. See, et püütakse paremaks saada teistest, olgu igapäevane ilus ja aus saladus, mida kantakse upsakuseta, olles kõikide vastu viisakas ja vastutulelik ning aus. Teise kaotuste üle on autu rõõmustada.

Enesekasvatuse ringis arutatakse võistluse põhimõtteid ja määratakse kindlaks, keda ja

mis asjas keegi kedagi ületada püüdku.

5. ENESEKASVATUSLIKU KIRJANDUSE HARRASTAMINE.

Hää katseabinõu selle kohta, kas tunnete seesmist huvi enesekasvatuse vastu, on järelekatsumine, kas tunnete huvi vastava kirjanduse lugemisest. Kas Försteri „Elujuht“, Knigge' „Läbi käimisest inimestega“, Payot' „Tahte kasvatamine“ kisub teid kaasa või jätab külmaks? Seda laadi raamatud on suurim väärtus enese kallal töötavale noorele.

6. ÖPIRINGI PIDAMINE.

Koostatakse kava, jaotatakse

referaadid. Öpiringi koosolekul on ref. ettekanne, vaidlused selle üle, millele võib lisanda vaba algatus jne. Kava näide: 1. Mis on enesekasvatus? 2. Enese tundmaõppimine, 3. Tahte tugevus ja püsivus, 4. Enesevalitsemine, 5. Enesekasvatuse abinõud, 6. Isiku väärtus.

7. MÕJUVAALDUSED VÄLJASPOOLE.

Ringi liikmed ei pea elama n. ö. pimedas nurgas, vaid liikuva, tugevate, rõõmsate noortena seisma klassi ja õpilaskonna esirinnas, klassi, õpilaskonna ja kooli au ja hää nime eest väljas. Nad aitavad kaasa, et õpilaste seas kaob ebaviisakus, kelmimine, nõökimine, laaberdamine ja pahedega uhkustamine ja et

selle asemele astub viisakus, au-mehelikkus, kindel ja ennast vaos hoidev eluviis ja edasipüüdmine vaim. Üldiseks moeks peab saama püüd paremusele ja tugevusele. Enesekasvatuse ringi liikmed peavad olema eeskujudeks, lipukandjateks rüütliteks õpilaskonnas, kes kehastavad selle kõrgemaid püüdeid.

Tahaks loota, et see ringi tüüp enam levib. Noorsugu tahab ise endale maailma luua, ise end kasvatada. See püüe on tugev keskkooli kesk- ja kõrgemal astmel. Enesekasvatuse ringideks liitudes noored saavad eneste juhtideks, pole tagantõugatavad, vaid teadlikud, selgete sihtidega noored inimesed.

A. Kallits.

Siklisõit

Jaan Rebase näitalutt.

Järg 10.

Pulli viha oli määratu. Iga silmapilk oli oodata, et ta kallutab külili või laseb põlvili ja sedaviisi saab sikli oma sarvede otsa.

Kuidas arvatud, nõnda ka tuli. Pull, püüdes üht- ja teistmoodi ajada siklit seljast ja nähes, et sikkel ei kuku, ta laskus esimeste jalgade põlvedele ja hakkas vihahullustuses mõirates sarvedega maad üles lõhkuma.

Siklisõitjad, kes istisid siklis selgaga pulli pää poole, tundsid, kuidas sikkel liikus paigast ja tagurpidi pikkamisi hakkas nihkuma pulli sarvede poole. Mikule tundus, nagu kondine ja külm surma käsi oleks tal pigistanud kaela ümber ja ähvardanud hinge mätta. Hirmus oli see liuglemine surma...

Paljud nõrgaverelisemad lapsed oleksid sel hetkel ääretust hirmust surnud. Teisiti aga oli meie väikeste siklisõitjatega.

On tähtis, et inimene ei kaota suurima hädahoju silmapilgul lootust elule ja pääsmisele, vaid püüab säilitada meelerahu viimse hingetõmbeni. Sageli avaneb päästee hädahohust otse siis, kui hukkimine on päältnäha möödapääsmatu.

Mikk ja Prits teadvusel olles hädahohust, ei lasknud vähematki pääsmisvõimalust mööda minna. Selle päeva eelmised imelised sündmused olid karastanud nende närve. Nii hirmus kui nende seisukord ka oli määratseva pulli seljas, nad ei kaotanud siiski pääd, vaid nende ajud töötasid palavikuliselt pääsmisemõtte kallal. Ja tõesti, abi tuli siis, kui kõik lootused näisid lõplikult kadunud olevat.

Pull põlvili heites ja sarvedega maa-kamarat lõhkudes vehkis ühtlasi hullupööra sabaga. Alul siklisõitjad ei olnud tähelegi pannud seda kõrvalist asja. Aga kui sikkel hakkas pulli turjal nihkuma alla poole ja hädahoht suurenes, vaatasid poisid valgukiirul ümber, millest saaks kinni haarata, et vähegi takistada allalibisemist. Sääli parajasti pulli saba jõhvid vihisesid siklisõitjate lähedal õhus ja siis kassi kombel kiirelt ja osavasti neli nobedat kätt haarasid sellest kinni kui tangidega. Mikk ja Prits olid nähtavasti leorruga märganud seda viimast päästabinõu ja neil läks korda ühisel jõul tõmmates peatada sikli allalibisemist.

„Ankrus!“ sisistas Prits läbi hammaste, ise kõigest väest pulli saba sikutades. Pritsul oli jõudu. Ka Mikk tiris, mis jõudis, nii et nende ühiste jõupingutuste käes vihase looma tugev saba juurikas aina raksus.

Sikli tagurpidi allalibisemist polnud enam karta ja see teadmine andis siklisõitjatele uut julgust tegutsemiseks.

Surma hädahoht oli ju kõrvaldatud küll ainult silmapilguks, sest pull võis külili viskuda ja siis poleks jäänud järele siklist ega sõitjaist enam midagi.

Heitluses elu eest poisid olid suutnud ära hoida kõige hirmsama ja võita aega edaspidiseks asjakäigu arenemiseks.

Kitseküla rahvas, aimas hädahohtu kohe sikli pulli selga sattumise silmapilgul ja hakkas viibimata lastele appi ruttama. Aga või siis vihasele pullile tühjade kätega võib lähedale minna. Tõtati siis enne hankima väate, nuie ja nõõre ning kui leitud, mis tarvis, mehed panid jooksmas karjamaale. Võib-olla olekski neil läinud korda päästa hädalisi, kui nad poleks jäänud hiljaks, sest enne kui nad jõudsid kohale, siklisõitjad olid saanud pulliga toime omal jõul.

Meheed võisid ainult päältvaatajaiks olla sellele, mis edasi sündis.

Mikk ja Prits, olles saanud pihku pulli saba, olid seega saavutanud mitte üksi asja, millest kinni pidades võisid end hoida pulli turjal, vaid see õnnelik juhus andis poistele täielise võimu pulli üle.

Sabapool on pullide õrnem koht, sest sääli puudub loomal enesekaitse võimetus; pääleegi on saba valutundlikum. Lihunikud taltsutavad harilikult kurje pulle seega, et keeravad looma sabaroo sõlme. Kui sõlme tõmmata koomale, teeb see loomale suurt valu ja ta jätab otsekohe määratsemise.

Kujuteldagu nüüd pulli turjal meie siklisõitjaid, kes vinnasid pulli saba kõigest jõust tagurpidi ülespoole, nii et sabaroo lülid paukusid. Mäherdust valu see pidi tegema pullile!

Kohe esimese pingutuse järel pull kargas jalule ja jättis mõirgamise. Aga looma saba oli poiste pihus ja päris masinlikult nad jätkasid selle sikutamist kõigest jõust.

Selle tagajärg oli, et pull hakkas ringi tiirlema. Poisid pidasid seda ta vihahullustuseks, ja end hoida tahtes maha kukkumisest pingutasid sabast veel tugevamini. Nad ei aimanudki, et pulli vastupanu juba esimese tõmbamise järele oli murtud ja ta viha muutunud kartuseks. Pull keerles ja rabeles valu pärast, kuid poisid seda ei teadnud ja hirmul olles nad pingutasid nii, kas katkegu või sabapära.

Arvatavasti loomal läks valu lõppeks väljakannatamatuks — pull ajas end tagumistele jalgadele püsti. Samal hetkel sikkel hakkas libisema, aga seekord nina ees — pulli saba poole. Poisid jõudsid veel õigel ajal saba lahti lasta ja Mikk sai haarata juhtpidemed, kui sikkel liugles pulli seljast võpatades maha ja hakkas kohe kihutama edasi. Taltsaks saanud pull jäi hirmunult neile järele vahtima.

Siiski sikkel ei jõudnud veel kaugele, kui saabus uus ootamatu takistus; seekord aga hullem ja kentsakam.

Olles pullist jõudnud eemale mõnikümne sammuga sikkel sattus möldri seakarja sekka. Wanad sead magasid parajasti sirakil maas. Kõige lähemal olijaist sikkel vupsatas hooga üle. Siga kargas ehmunult jalule, rõhatas üllatunult ja ajas kõrvad kikki, puhatas siis korra ja pani kõigest jõust kodu poole plagama.

Sikkel aga tormas edasi. Kui ta oli jõudnud järgmise maaslamava seani ja parajasti oli sellest risti üle sõitmas, seapõrakas kargas äkki üles ja ühes temaga ka sikkel tõusis õhku. Selgus, et siis, kui siga kargas jalgadele, sikli esimene pool oli temast juba üle jõudnud, tagumine pool aga veel mitte. Seega sikkel jäi harjaslooma selga kaksiti kõlkuma.

Väikesed siklisõitjad oma sõidukiga olid sedakorda kinni joosnud möldri tugeva kuldi Rõhkami pehmele rasvassele seljale. Jälle kindel põhi oli kadunud raste alt ning mootor töötas tühjalt koleda kiiruga, sikkel aga kõikus kui kiik.

Lapsed sikli, tundes end uuesti kindluseta vaarumas, ehmusid väga, sest neid valdas veel hirm pulli eest. Siiski seda õudusetunnet oli ainult silmapilguks, kuna järgmisel hetkel väikesed siklisõitjad olid juba veendele jõudnud, et Rõhkami seljas olles neid mingi hädahoht ei ähvardanud.

Noorte õhuõhjadus

Lennuajalugu.

Portugaalia doktor De-Husmao tegi 1709. aastal Lissaboni linnas mitmesuguseid katseid suitsuga ning need veel kord tõendasid, et suitsu abil võib õhku tõsta ka selliseid raskusi, millel võib inimene lennata.

De-Husmao kirjutas oma katsete tulemusist Portugaalia kuningale Johann V-le ning väitis, et tema olla leidnud masina, mille abil on võimalik õhku tõusta ja sääl palju kiiremini edasi liikuda, kui maad või merd mööda. Kuningas lubas temale, kui ta leiutise teostab, matemaatika professori aunime ja 600.000 penssi pajukit aastas ning pääle selle oma leiutise täielikku kasustamist

8. augustil 1709. a. De-Husmao demonstreeris oma aparadi võimeid kuninga ja paljude õukondlaste juuresolekul Lissabonis. Tema õhusõidu aparaat oli valmistatud puuvitsust, mis olid kaetud paberiga ja omas umbes palli kuju, olles läbimõduga kaheksa jalga.

Õhuaparaat sel katsel tõusis ligi kaheksa jala kõrgusele. Keege De-Husmao kaaslasist seletas aparadi õhku tõusmisest järgmiselt: „Ta tõusis õhku mingisu-

guste põlevate ainete jõuga, mis olid süüdatud põlema leiutaja poolt.“

Oma katseid ja tööd sel alal De-Husmao enam jätkata ei saanud, sest teda süüdistati nõiduses ja kuradiga ühenduse pidamises ning inkvisitsiooni kohus hakkas teda kimbutama ja taga kiusama. De-Husmao oli sunnitud hävitama oma õhusõidu aparadi ja põgenes Hispaaniasse.

Järgmine katse sooja õhuga täidetud palliga sündis Venemaal Rääsanis, kus keegi Nerehtet-Krokutnoi valmistas endale pajuvitsust palli, mis suitsuga täidetult tõusis ühes leiduriga puuladvust kõrgemale, kuid paisati tuulehoost vastu kirikutorni. Õhusõitja haaras kirikukella tila nõõrist kinni ja pääsis seetõttu eluga. Kuid ta kihutati linnast välja, süüdistades teda samuti, kui De-Husmaod läbikäimises vanakurjaga ning taheti teda tuliriidal ära põletada, kuid tal õnnestus põgeneda Moskvasse, kuhu ta jäljetult kadunuks jäi.

Eelpool tehtud lendamiskatsed suitsu abil olid juhulikkude laadi ning nende arenemist takistas tolleaegne kirikuvõim, tembelda-

des süüdatud katsetajaid nõidadeks.

1776. aastal avastati gaas — vesinik, mis osutus palju kordi kergemaks kui õhk.

Esimesed praktilised katsed lennuprobleemi lahendamiseks vesinikuga tehti aastal 1781 füüsik Tiberio Cavallo poolt, kuid viimasel ei läinud korda sarnast riidet ega katet leida, millest vesinik ei oleks läbi tunginud. 1782. aastal kirjutas Cavallo Londoni kuninglikule ühingule:

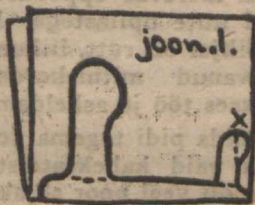
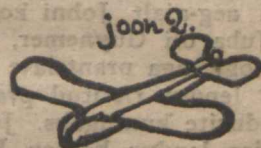
„Põied ka nii õhukesed kui kalapõis, on täidetult raskemad

õhust, ning sellepärast ei ole kõlblikud meie eesmärgiks. Minul ei ole korda läinud valmistada ühtki sobivat keha ja kesta, kuigi olen katsunud puhuda „põlevat gaasi“ (alguses nimetati vesinikku „põlevaks gaasiks“) mitmesugustesse kestadesse, mis said tihendatud küll kummisulatisega, küll lakiga ja kaetud õli-värviga. Õhelt proovilt ülemines teisele, tarvitasin lõpuks kõige paremat hiina paberit. Siin tabas mind jällegi pettumus; paber ei täitunud — gaas imbus läbi paberi nagu vesi läbi sõela.“

Kuidas valmistada vihukaantest lendav lennukmudel.

Vihukaante üks pool murtakse keskelt (risti) kokku, ning joonistatakse lennuki pool ühele küljele (joon 1). Kui joonis tehtud, lõigatakse joonte järele lennuk välja, ning murtakse punk-

da või vähendada, nagu just vaja on. Ei tohi kohe meelt heita

tiirjoonte juurest tiivad ning saba välja (joon. 2). Nüüd kinnitatakse ninna veel raskus („mootor“) mõni paberiklamber, või midagi muud sellesarnast, ning lennuk ongi valmis. Kui lennuk kukub nina pääle maha, või ei lähe edasi, vaid langeb maha, siis tuleb raskust kas suurenda-

kui esimene katse ebaõnnestub, tuleb jälle uus teha ning katsetada seni, kuni lennuk lendab. Kui lennuk hästi lendab, siis võib teda ka tüürida sabatüüride abil (joon. 1*), nagu katsetest selgub, ning panna paberist kerge propeller ette, mis tuule käes keerleb. Kuid seda kõike ainult siis, kui lennuk hästi lendab, kuna halvastilendav lennuk võib kukkudes tiibu vigastada, nii et ta enam ei lendagi.

Teile hääd edu soovides

Jants.

Reisiseiktust Egiptusest. Järg 7.

Neljas päätükk.

Mulle näis, et seisin ainult mõne minuti vaatlusse süvenenult, aga pidi olema möödunud terve tund, sest kui „ärgates“ ringi vaatasin, oli juba õõ. Hääletu kõrveliiva kohal, must-sinises taevas särasid tuhanded tähed, aga läbipaistvas õhus, just nagu kasvades üles surnud liivast, kerkisid püramiidid, võrratud oma vägevuses. Rusuvalt suured, vaikivad ja valjud, ei paistnud mulle mitte inimese loomingu, vaid mingi muu maailma viirastusena.

Mul värisid jalad, ja mitte ainult käimisest... Vaatasin ringi, ja oma kirjeldamatuks rõõmuks leidsin, et olin täiesti üksi. Kärarikkad turistidejõugud olid pöördunud tagasi linna, aga kuu, mis oma valgusega kutsub välja uued külastajate salgad, ei olnud veel tõusnud. Istusin ühele poleeritud graniit-tahvlile, mille olid lahti murdnud Cheopsi püramiidi pinnalt kõike reostavad turistide käed, ja vajusin unisustesse.

Püramiidide jalal on võimatu mitte unistada sellest muistsest ajastust, mis püstitas need ületamatu vägevuse, suuruse ja sellise omapärase ilu mälestusmärgid.

Kümned tuhanded vaaraode orjad päevast päeva ja aastasse pidid painutama oma paljast, ülevaatajate piitsajälgi kandvat selga, raiuma tahvleid umbsetes kaljukoobastes. Siis oli vaja need üles vinnata ja eriti selleks ehitatud teed mööda viia mäest alla Niluse juure, laadida paatidesse ja toimetada siia poole kaldale, ja jälle vedada mitmeid miile ja lõpuks tõmmata need üles kõrve kõrgustikule.

Aga siin üleval ehitajad vaatasid hoolega järele, mõõtsid, et ei oleks vähematki puudust ühelgi neist miljonitest tahvlistest. Tahvlid laoti üksteisele lõpmatuks ridades. Ehitajad ei kasutanud tsementi, ei olnud mingit siidainet, kuid ometi ei mahuks noateragi tahvlite vahele.

Möödusid aastakümned, hinge

tagasi tõmbamata töötasid orjade hulgas, maa ägas üle jõu käivast pingutusest, tuhandeid inimesi suri, uued tuhanded sõjavänge aeti uuesti juure... Aeg vajutas kortsud vaarao jumekale näole, kuid ta silmad olid liikumatult suunitud kasvavale ehitisele — ta hauale.

Lõpuks saabus päev, mil päädpöörivas kõrguses asetati kohale viimne krooniv kaljutükk ja üheksasaja versta tagant, Nuubia rajalt, toodud poleeritud graniittahvlid moodustasid hiiglaehitise välimise kesta. Arvatavasti veel palju aastaid liikusid töölised püramiidi ümber, koristades kaljutükke, kõrvaldades ajutisi ehitisi ja tasandades ülestuhtitud ja äratallatud maad valitseja haua ümber. Veel palju aastaid sulas kaeblik veniv laul haamrilöökidega.

Ehitus kestis enam kui nelikümmend aastat, ja kui see kord oli lõpetatud, siis oli kõrvetuule ulun ainsaks hääleks, mis ulatas püramiidi tipuni.

Kõrd kuuldusid vaaraode lossist jõe kaldal imelikud hääled; nad kasvasid ja paisusid, kuni üks vibreeriv meloodia mattis enese alla kogu ümbruse — see oli nutt vaarao haua. Gongid oigasid ja kaebasid tugevate

löökidega all, sarvedest ja pasunaist kõlasid teravad pikaldased helid, särav-kirju protsessioon liikus läbi haljaste niitude. Seda juhtis särav täht kõrvetaevas, vaarao haua kullast tipp.

Tohutu suur mustast graniidist poleeritud sarkofaag, kirjutatud hieroglüüfidega — palvetega hauataguse maailma jumalatele, eebenipuust kandraam, millel lebas vaarao muumia, laubal kalliskividest särav ehe, keha taotud kuldpantsrisse, siis relvad, sõjavankrid, troonid, voodid, nõud — muinasjutulised aarded suuruse ja hinna poolest, — olid näha preestrite õlgadel.

Sel ajal, kui nutunalste ulun sulas ühte preestrite kaeblike lauluviisidega — püramiidi sismuses, kohutavas hauavaikusel erilised teenrid ja preestrid paigutasid jumalate poja ta viimsele igavesele asemele. Nad asetasiid ta ümber ta aarded, sõõgi ja joogi tagavarad, relvad ja riided, et ta oma hauataguses elus oleks ümbritsetud sama suuruse ja toredusega, millega oli harjunud maises elus.

Viimastena kummardusid vägeva valitseja kullaga ehitud jäänuste ees tema armastatud ligimesed. Selle järele surmajumala Pta ülempreester, tõstes üles käed, väljus puhkepaigast...

Järg 7.

Selle kaheksatuhande miili kaugusel alanud õhusõja kuulide vingumine kostis ka Ameerikasse. John Johnson nägi oma vaimusilmadega õhus tiirlevaid lennukaid ja ta kõrvus kostsid tiibade vuhin ning propelleri pöörin.

Teated õhusõja kangelasist saabusid aeg-ajalt Johni kodulinna. Juba oli Guynemer, see „neiu näoga, aga prantslase südamega“ lendur ristitud prantsuse lendurite kuningaks. Juba oli inglise lendur kapten Ball saavutanud võidu sakslaste uhkuse ja seni võitmatu lenduri Immelmani üle. Kahevõitlus õhus oli olnud äge. Juba lõikasid loorberid ja lugesid oma õhuvõite hulljulged hävituse lendurid, nagu kapten Boelke, parun Manfred von Richthofen, Victor Chapman, Raoul Lufberry.

John Johnson luges põnevaselt igat teadet noist üllendureist. Ta teadis neid ümbritsevat vabajaht, nende elulugu ja nende õhulahu meetodeid. Ta teadis näiteks, et sakslane Immelman sööstis alla vaenlase lennuki päälle suurelt kõrguselt ning avas tule vaid sellest möödudes; polnud esimesel rünnakul valitud ohver hävinud ja alla lastud, siis ei korranud ta oma rünnakut sama vaenlase päälle enam teiskordselt. Raoul Lufberry tungis vaenlasele kallale eest, tiirles tema ümber ja tulistas igast võimalikust asendist. Oli vaenlane tabatud, siis saatis ta teda kuni maa lähedusse, tundes rõõmu vaenlase lennuki pilbasteks purunemisest.

Guynemer omas kullile sarnleva teotsemise viisi; ta hävitas 150 sekundi jooksul kolm saksa lennukit — rekord, millist pole esinenud kogu õhusõja ajaloos.

Näljase vaapsikuna nõelas ta vaenlast otselennul, või avas tule, ilmudes ootamatult pilverünka tagant, või laskudes kotkana päikesepoolsest küljest vaenlase saba alla.

Kuid kõik see sündis kaugel, tuhandete miilide kaugusel Johni elukohast.

Aga 1917. a. märtsikuus saksa allveepaadid lasid põhja neli Ameerika laeva. Seega oli sõda tunginud ka Johni kodumaale.

Sama aasta 2. aprillil kell kaheksa õhtul teatas P. Ameerika Ühendriikide president kokkukogunud Kongressi istangul, et ta on otsustanud kuulutada sõja Saksa riigile ja tema valitsusele. Kongress kiitis selle hääks.

Järgmisel päeval oli kõik muutunud.

Õhk oli elektriseeritud. Iga minut tähendas uudiseid.

Kodanikud ruttasid täitma oma kohuseid. Varsti olid vormeeritud uued jalaväe rügemendid ja kahurväe grupid. Sõjakoolid ja mereväe õppeüksused täienesid uute õpilastega. Kõikjal ja kõikjal oli rutt, liikumine oli kasvanud mitmekordseks, kõikjal kees töö ja askeldamine.

Kuid mida pidi tegema John?

Ta oli vaid kaheksateistaastane. Ta oli veel noor sõjakooli astumiseks, liiga noor selleks, et olla vastuvõetav sõdurina ükskõik missugusesse väeossa.

Isa seletas, et John peab rahulikult jätkama õppimist kuni saabub aeg, millal teda kutsutakse kaitseväe-teenistusse.

„Luba mulle, poeg“, rääkis ema pisarsilmil, „et sa ei lähe sõtta.“ Ja John lubas.

Aga ühel hommikul tema silmad peatusid ajalehe veerul avaldatud teadaandel, mis pani hüplema tema südame. Teadaandes avaldati, et on avatud vabatahtlikult kaitseväge lennukooli astuda soovijate vastuvõtmine.

See üleskutse osutus Johni elus pöördepunktiks. Säravil silmil väljus John oma toast ja varsti oli ta askeldamas oma „Lendava tähe“ juures.

Mary nägi teda autosse istumas.

„Kuhu sa kavatsed sõita?“

„Ah, niisama, väiksele lõbusõidule,“ vastas John ettevaatlikult.

„Võta mind kaasa?“

Veidi värvidest.

Kõik suured teadusmehed ja kunstnikud töötavad hommiku vara. Ka mina tahtsin alustada tööd nende eeskujul õige vara, nii pea kui hommik koidab.

Ja nii ka sündis. Kohe kui ärkasin, võtsin padja alt „Koduse värvimise õpetuse“ ja alustasin lugemist.

Aga kui huvitavaid asju ma selle raamatu kaudu teada sain. Tuleb välja, et suur osa värve tehakse tõrvast. Võetakse lihtsalt musta määrdivat tõrva ja

muudetakse see igasugusteks värvideks, nagu neid suvel vikerraes võib näha. Kas see ei ole imeasi!

Kus kohast saadakse tõrva? Kivisöest, väga imelikul ja huvitava teel. Kivisüsi pannakse ahju ja kuumutatakse. Teie arvate muidugi, et kivisüsi sääli ära põleb? Valejutt, midagi sarnast ei juhtu. Sest ahi, milles kivisöest tõrva aetakse, on õhuvaene ja seks otstarbeks ehitatud, et süsi ei saa siin põleda,

Skautluse isa, lord Baden-Powell'i kiri Eesti Skautide Maleva Päävanemale.

16. november 1932.

Kallis Päävanem,

Saades teie väga armsad tervitused eesti skautide aastakoosolekult, tunnen, et pean mõne reagagi tänama teid. Hindan väga neid tervitusi, millest näen, et

nad olid nii armsad ja mõttesid ka minul.

Loodan, et skautlus suuresti saab arenema ja edenema Eestis.

Südamliku tervitusega

Teie

Baden-Powell.

Vaimustav emadepäev Tartus.

4. detsembril pidid Tartu H. Treffneri asut. gümnaasiumi avara võimlemissaali seinad peaaegu lõhkema — niipalju oli tulnud skautide ja gaidide emasid, isasid ning sõpru ja pääle selle veel 400 noort. Peeti emadepäeva ja see sündmus saab osaks vaid kord aastas. Gaidid ehtisid emade rinda lillekestega.

Vägevate fanfaaride helide järele sammuvad saali lipukandjad lippudega ning asetuvad kaares näitelava ette. Kõnetooli asub vanem „paljapõlve rüütel“ — Tartu Skaudisõprade Seltsi esimees prof. K. Saral eeskujulik skaudivormis, pidades päevakohase avakõne. Järgnevad tervitus gaidide maleva vanemalt pr. A. Alverilt. Skautide isa lord Baden-Powellilt poolt Eesti skautidele saadetud tervituse teatavaks tegemisel puhkevad ovatsioonid, mis niisama hoogsalt korduvad kaitseministri kindral Tõnissoni ja Tartu maleva vanema prof. Paldrocki läkituse puhul, kes sel momendil Tartust eemal pidi viibima. Tervitustoid ka Tartu kodutütred ja noored kotkad. Prof. Eisen tõi oma pika värsi isiklikult kohale.

Päävanema ning maleva staabi otsusega hinnati eriti nooremaid skaute ülesnäidatud teenete või hoolsuse eest.

Aktusel esines 100-päälise segakoor. Võimsalt kostis „Üks paigake siin ilmas on“.

Aktus lõppes vägeva hümniga, mida kaasa laulis ligi 1000-päine koosviibijate kogu.

Eeskava oli väga vaheldusrikas ja kestis üle 3 tunni.

Lõppsõna ütles Tartu skautmal. pääliskm. H. Michelson, rõhutades Eesti noorsoo üldise kasvatus- ning isetegevuse arendamise huvides kõige suurema sõbralikkuse, isegi solidaarsuse liitumise vajadust, kuna oleme kõik „ühest kodust ning ühe ema lapsed“.

Meeleolu ülendav emadepäev lõppes ühislauluga „Eestimaa, mu isamaa“.

Kahju ainult, et ruumi kitsuse tõttu paljud pidid tagasi pöörduma, kuna saal oli viimse võimaluseni täis, isegi vaheaegadel ei mindud välja, kartes istekoha kaotamist.

Tartu gaidide ja skautide peerele oli see õhtu aga suureks tõukeks sõpruse ning koostöö tähe all.

Põhjanel.

vaid sõestuda, samuti kui püüed, mis on jäänud praeghju pliidi kütmise ajal, kuna siin värske õhu juurevoolu ei ole. Sest õhuta ruumis ei saa kunagi olla põlemist.

Kuumutamisel osa kivisöest muutub gaasiks ja aurudeks, mis toru kaudu ahjust välja juhitakse jahutusruumi, kus gaasid tihenevad vedelikuks: vee ja tõrva seguks. See on kuiv aetamine ehk destillatsioon.

Pääliskaudselt vaadates ei ole tõrv midagi erilist, kuid destillatsioonil teel võib sellest saada veel ligi poolsada mitmesugust väga tarvilikku ainet. Ja neist ainetest omakorda saadakse keemiatoöstuses mitmed sajad igasuguseid värve, lõhnavedelikke, arstirohte jne. *)

Lugesin terve tunni aega ja varustusin paljude huvitavate ja kasulike teadmistega. Kuid seda, mis mul praegusel silmapilgul otsekohe vaja oli, ei leidnud ma mitte. Mul oli soov värvi ise valmistada, sest poest ostmine ei ole ju kunst,

*) Üksikasjalikumalt värvidest ja nende saamisest, antiik-purpurist ja moodsaist aniliin-värvidest võib lugeda raamatust „Tuli ja raud“ lk. 105—110.

kui aga raha on. Sellega võib ju iga inimene toime tulla.

Kuid valmistada ise kivisöest tõrvast neid aniliinvärve, käis minul üle jõu. Sest lind ei saa ka lennata kõrgemale kui tiivad kannavad ja peab leppima madalamate õhukihtidega. Nii ka mina oma värvide valmistamisega.

Lugesin edasi, et leida mõnd lihtsamat ja praktilisemat värvil valmistamise võtet.

Ja leidsingi: „... tamme, lepa ja kase koori ning kadakamarju, sinikaid ja mustikaid saab väga hästi kasutada koduseks värvimiseks“. See oli täpselt minu jaoks, seda ma otsisingi. Siis veel: „oblikas, kummel, kibetuikas ja sibulakoored saavad otstarbeks“.

Vaadake, see on alles tore!

Selgus, et igast taimest võib saada värvainet. Tarvis on vaid taimelehti vees keeta ja saadud tõmme kõlbab värvimiseks suurepäraselt.

Harilikult keedetakse värvitavat riidet enne värvimist niisugustes lahustes, mis värvi vastu pidavaks teevad, näit. maarjajää või rauavitriooli lahuses. Kuid minul ei olnud üht ega teist, ja sellepärast mõtlesin läbi ajada ilma nimetatud aineteta.

10.000

meetrit.

Eesti esivõistlused staadionil. Suurtel tribüünidel rökkas kirju, tuhandepäine publik. Mitmed eesti, isegi üks maailmarekord oli purunenud. Saavutised tõesti hiilgavad. Odaheites G. Sule poolt 75 m 57 sm; Feldmann kettaheites 48 m 84 sm; 100 m Tuula 10,5 jne., jne.

Isegi ilm oli „eeskujulik“. Paras soe, ei sadanud vihma, aga päike ka ei paistnud.

See oli sportlaste rõivastusruumis. Selle tagumises osas istusid pingil kõrvuti kaks meest ja valmistusid võistlusele. Parempoolne mees oli eeskujulikult arenenud sportlase kehaga, keskmise kasvuga, sõbraliku, pea alati naeratava, näoga. Teda tundis siin pea iga poisikenegi. See oli eesti läinudaastane meister 10 000 m jooksus. Ta järjest paranevad tagajärjed andsid lootust kuldmedali omandamiseks Berliini olümpiaadil. Pahempoolne, seda ei tunnud siin peaaegu keegi. Ta oli võrdlemisi pikk mees, teravate näojoonte ja valgete juustega.

„Mis alal võistlete?“ küsis äkki Vardek, eesti meister.

„Ah mina, 10 000 m jooksus,“ vastas küsitav.

„Ja mina ka. Mis teie nimi on, kui küsida tohin?“ küsis taas Vardek.

„Koolmaa, Johannes Koolmaa,“ vastas küsitav.

„Ja mind te vist tunnete, Karl Vardek, eesti meister 10.000 m jooksus,“ sõnas teatava üleolekuga Vardek.

Suruti siis „väga rõõmustavate“ saatel vastastikku kätt ja tutvus oligi tehtud. Mõlemad mehed olid peagi võistlusvalmis.

„Kus spordiseltsis olete?“ päris äkki Vardek.

„Kortla „Saavutus“est“, vastas Koolmaa rahulikult.

„Nii siis maalt?“

„Jah.“

„Tekkis nagu väike vaikus.“

„Kui paljuga jooksete 10.000 m?“ küsis äkki Vardek uudishimulikult.

„Ei tea nüüd täpselt. Pole stopperiga mõõtnud, eks ta oma 31 m ümber ole,“ arvas Koolmaa.

„Nojah, see ju ka päris hää aeg,“ mõõnis Vardek, ise aga mõtles: „Küll on alles veider vend. Ei tea paljuga jooksebki ja tuleb esivõistlustele. Ja kui see vibalik 31-ga jooksekski, siis teen talle 30 sek. puhtalt sisse.“

Äkki ilmus rõivastusruumi uksele mees, ruupor käes, ja hüüdis: Kümnetuhande meetri jooksjail starti ilmuda!

Väljuskümmekond meest rõivastusruumist ja läksid „sõrkides“ stardi poole.

Ja veidi aja pärast teatati juba publikule: „Hallo, hallo, tähelepanu! Algab kümnetuhande m jooks!“ Osa võtavad eesti mul-

lune meister Karl Vardek, Olav Lees, Karl Laas ja teised. On loota eesti rekordi purunemist!“

Peagi olid kõik võistlejad stardis. Kõlas pauk ja jooks algas. Tempo võrdlemisi kiire. Mõne minuti järgi oli stardist väljunud temp veninud pikaks reaks.

„Jooksjate järjekord!“ hüüdis ruuporimees, „Karl Vardek, Tallinna „Sport“; Johannes Koolmaa Kortla „Saavutus“, Karl Laas, Tartu „Kalev“, neljas Lees Tartu „Kalev“, viies...“

Tempo oli ikkagi veel kiire. Juba eraldusid üksikud mehed. Vedama hakkas Karl Laas, teine Vardek, kolmas Koolmaa. Juba teisel kilomeetril oli see „kolmik“ teistest eraldunud. Vahet pea-aegu sada meetrit.

„Hallo, hallo! Jooksjate järjestus teisel kilomeetril!“ hüüdis ruuporimees ja hakkas loetlema.

Kolmandal kilomeetril midagi erilist, ainult esimese ja teise grupi vahe suurenes. Tempogi näis tugevamaks muutuvat, eriti esimesel grupil. Ja Laas ei kannatanud enam välja, jäi maha, mitte palju aga siiski meeter meetrit suurenes vahemaa. Vedas Vardek ja tema kannul Koolmaa.

„Hallo, hallo. Palun tähelepanu. Jooksjate järjekord viie tuhande meetri järgi!“ hõikas ruuporimees, „esimene Vardek, teine Koolmaa, kolmas Laas, neljas Lees viies Rotter, kuues...“

Jooks arenes. Juhtis ikkagi Vardek, siis takjana kannul Koolmaa. Laas oli juba kaugel taha jäänud. Juba kuustuhat meetrit möödunud. Esimene „kaksik“ möödus teisest grupist, mis nüüd juba sajametrilise rea moodustas, tegi n. ö. ringi sisse.

„Ei oleks uskunud, et sel pilpal nii sitked koivad on, vaata et ära ei tee“, mõtles Vardek nagu kartusega oma „takja“ pääle. „Pagana vintske pois, aga oodaku, kolm kilomeetrit veel kõvasti joosta. Küll ta jõud lõpeb, jääb nagu Laaski taha. Veab, veab ja lõpuks väsis. Juba praegugi lõõtsutab kui lõukoer viimasel päeval,“ lohutas ta end.

„Hallo, jooksjate järjekord kaheksatuhandel meetril!“ karjus ruuporimees ja hakkas nimesid lugema.

„Mhn, tont võtaks, et mõtlegi väsida. Kiirendan tempot, jätan maha,“ mõtles vanameister ja tegigi.

Tempo kiirenes tublisti. Kuid ka Koolmaa ei annud alla. Ikka püsis ta kannul.

Veel tuhat meetrit. Tempo kõvenes veelgi. Algas maruline lõppspurt. Publik rökkas, karjus. Suurem osa tõusis pinkidele püsti. „Juure, juure, presige, andke turvast, rekord tu-

leb, Vardek, juure!“ karjus publik. Kõikide tähelepanu oli pöördud pea ainult kahele esimesele.

Viimase jõuga pressis Vardek, püüdis ikkagi veel vastast enesest maha raputada. Kuid ei õnnestunud.

Veel nelisada meetrit. Otseuskumatuks muutus tempo. Kuid seisukord ikka sama: Vardek ees ja Koolmaa meeter taga.

Publik oli kui elektriseeritud. Ohku täitsid tuhanded julgustus- ja ergutushüüded. Mütsid lendasid ohku...

Veel viimane sirgte — viimane sada meetrit. Meeleheitlikult pressis Vardek, aga Koolmaa ei annud alla. Sentimeeter sentimeetrit vähenes nende vahemaa. Veel kakskümmend viis meetrit, veel kümme, viis ja viimaks finiš. Rind rinnaga purustasid nad lindi.

Surises filmiaparatuur, klõpsutasid kaameramehed. Mõirgas vaimustatud publik. Vanameister Vardek langes suurest pingutusest minestunult mõni meeter finišist eemal maha. „Tõusev täht“ Koolmaa jooksis kergel sammul rõivastusruumi, nagu poleks midagi olnud.

Mõne minuti pärast kostis jällegi „hallo-mehe“ tugev hää läbi ruupori platsil: „Hallo, hallo! Tähelepanu! Kümne tuhande meetri jooksu tagajärjed: „Esimese ja teise koha ja eesti meistri tiitli jagavad Karl Vardek Tallinna „Sport“ ja Johannes Koolmaa Kortla „Saavutus“. Mõlema aeg on kolmkümmend minutit jaa... ja kaksteist sekundit, mis kaks minutit ja kakskümmend sekundit senisest eesti rekordist parem...“

Edasi kadus ta hää publiku marulisse „bravootamisse“... Väino L—g.

Suuremõisa.

Maabudes Heltermaa sadamas, jääb meile veel seitse kilomeetrit minna Suuremõisa. Juba eemalt hakkab paistma Pühalepa kiriku terav torn ja Suuremõisa pargi puude uhked ladvad.

Sile maantee viib meid ikka lähemale ja lähemale, teeb Pühalepa kiriku ja vana kõrtsi vahelt käänaku läände ja korraga seisame puiestikul: mõlemat pool teed seisab sirgete ridadena vanu tammi. Ridaspuude vahelt hakkavad varsti vilkuma Suuremõisa hoonete müürid.

Käändudes ristteelt mõisa õue, avaneb meil siin kaunis vaade: paremal tiik suure pargi ja rohuaiaga, vasakul paljusilmne mõis ise. Hoone koosneb kolmest osast: keskel päähoone, mõlemal pool madalamad tiibehitised. Ühel pool pääsissekäiku seisab põline kastan, mis suvel lossiruumid varjutab hämaraks. Varemni on olnud neid neli ja nende kroonid vist matsid üleni aknad. Lossi tagaküljel on jällegi park, mida ümbritseb kõrge kivimüür. Igivanu puid kasvab säääl ja sügisel lehtede kullas on see park erilisel ilus. Ka seda parki valvavad lossi tummad silmad.

Mõis on väga vana; ajahammas on võtnud talt esialgse vahevuse ja säääl ta nüüd seisab pisut luitununa. Seespoolt on ta sopiline ja käiguline, võõras võib siin isegi eksida.

Praegu asub lossis kuue-klasiline algkool, — ja säääl, kus kõndisid kõrgid aadlikud, kilkab nüüd ümbruskonna lapsi.

Suuremõisa algk. õpil. H. V.

Raamat auhinnaks.

(Tall. XII l. algk. seinajalehest „Meie Hää!“.)

Täna oli meil koolis tähtis päev. Üks meie õpilasist, Ilse Mällo, sai härra Haridusministri kingituseks raamatu. Koolijuhataja andis selle talle hommikupalvel ja pidas kõne, et lapsed õppigu ilusasti, sisukalt ja vaimukalt kirjutama. See on haritud tütarlapsele üks vahendeist elus edasi jõuda.

Ilsele on õnne. Läänud aastal võtsime kõik osa kirjandite võistlusest. 12 tööd läks meie koolist linnakoolivalitsusse.

Jõulud lähenevad!

Kellele jõulud ei valmistaks rõõmu! Igapähele toovad nad midagi hääd ja meeldivat, ja kuigi ei too, siis vähemalt loodetakse seda. Juba aeg-

sasti asutakse ettevalmistusele: tuuakse tuppa kuuseke või valmistatakse jõulupärge. Hooldsad lapsed juba neli nädalat enne jõulu valmistavad kuuseoksist ilusaid rohelisi, lõhnavaid pärge ja asetavad need elutuppa või klassiruumi lae alla rippuma. Pärgad kaunistatakse rõõmsavärviliste lintide ja särava hõbedaga. Eriline tähtsus on neljal küünlal, mis asetatakse pärjale. Nende põletamisel on kindel järjekord: I Kristuse tulemise pühal süüdatakse I, II — 2, III — 3 ja IV — 4 küünalt: mida lähemale jõuludele, seda valgem. Laupäeva õhtul tullakse kokku, hämaras küünalvalguses laudakse jõululaule, jutustatakse muinasjutte ja tuntakse rõõmu lähenevaist pühadest. Töötuhin tõusebki, peab ju jõuludeks olema kõik hästi tehtud.

Pildil: Türi Majandusgümnaasiumi III. kl. õpilased jõulupärge punumas ja üles panemas.

Koolid toetavad „Õpilaste“ sisuliselt

„Õpilaste“ toimetusele on viimasel ajal tulnud mitmelt koolilt küsimusi, kas „Õpilaste“ oleks nõus avaldama parimaid töid klassialbumitest, kooliajakirjadest jne.

Neile küsimustele võib toimetuse vastata ainult jaatavalt, jättes endale otsustava sõna lõppvalikuks.

Toimetuse ongi juba sõlminud lepingu Tallinna I. XII algkooli seinajalehe „Meie Hää“ toimetusega, mille põhjal „Meie Hää“ saadab „Õpilastele“ kõik tööd, mis sisuliselt sobivad avaldamiseks meie lehes. Tööde esialgne valik jääb üksikute klasside toimetuste hooleks. („Meie Hää“ ilmub nimelt seinajalehena kord nädalas. Seda toimetavad kordamööda kõik Tallinna XII l. algkooli klassid. Päätoimetajaks on

koolijuhataja A. Oengo-Johanson). Kahjuks ei saa „Õpilaste“ avaldada „Meie Hääs“ avaldatud kohaliku iseloomuga teateid ja ka — trükitehnilisil põhjusil — lehe rikkalikke kaunistusi.

Samasisulisi lepinguid on „Õpilaste“ valmis sõlmima kõigi teiste kooli-ajalehtede toimetustega.

Meeletuletus.

Kuni keska., 14. detsembrini võtab toimetuse vastu veel hindamata nr. 3 (ilmus „Õpilaste“ nr. 4.) lahendusi. Selle õieti lahendajale on määratud tasuks kolm auhinda, mis jagatakse nende vahel, kes kõige rohkem punkte saavutanud. Võrdse punktide arvu juures määratakse auhinnad loosimisel, mis toimub 15. det. õhtul k. 6 „Postimehe“ saalis, Ülikooli tän. 21, teisel korral. Palutakse ilmuda kõiki asjahuvilisi.

Jooni N. M. K. Ü. poiste tööst.

(10. a. juubelpühul.)

Keegi meie kirjanik öelnud kord, et eestlaste visadust võib võrrelda kaskedega, mis kasvavad sois, vaatamata sellele, et neil sõi puuduvad igasugused väljavaated soodsaks arenguks.

Eestlane on juba kord niisugune, et tema ettevõtte, millest ta kinni haaranud, läbi viib, võtku see aega nii palju kui tahab. Eestlased ei üllata kunagi kedagi päeva päält, vaid järjekindla visadusega püütakse edasi.

See visadus, millega võraste surveaegadel kramplikult hoiti kinni oma rahvuslikust omapärasest, on siirdunud nüüd riigiülesehitamise ja oma rahvuslike organisatsioonide asutamise alale. Nõude aladele oli vaja

osatähtsus on selles poiste tööl. Poisse ei tule mitte üksnes kasvatada häiks, tublideks ja ausaiks inimesiks, sisendada neile kristlikku vaimu ja meelsust, vaid neid tuleb ka kasvatada selles mõttes, et nad jääksid ühinguusse, aidates viia ühingu liikumist ikka kaugemale ja kaugemale.

Poiste töö ilma hulga vabatahtlikkude juhtideta pole mõeldav. Mõned palgallised sekretärid ei suuda kõige parema tahtmise juures palju ära teha. Sekretäridele abi on juhtide kaader. Poised jagunevad klubideks, 10—20 liikmelisteks. Iga klubi etteotsa kuulub juht, kes on vanem nõuandja klubis, kelle näpunäidete järele poised oma isetegevuse seavad.

ISETEGUTSEMINE

on väga tähtis, niihästi kasvatuslikult kui ka oskuslikult küljest: — nii õpib kõige paremini. Poised koostavad ise oma mitmekülge tegevuse programmi, kusjuures juht kui vilunud isik oma näpunäidetega on abi. Klubi korraldab loenguid, võistlusi, omavahelisi sõprusõhtuid. Klubide kõrval on sama osa skautlisest organisatsioonist N. M. K. Ü.-sse liitunud. Klubide tegevus ei erine palju skautide vorm ja organisatsioon. Pääle selle peab nimetama erilist poiste organisatsiooni, Poiste Spordi Liitu, see asub ühingu juures, sinna kuulub aga ka poisse väljaspool ühingu. Poiste Spordi Liidu ülesanne on päämiselt kehalise kütje arenemise eest hoolitsemine. Tänapäeva noortele on sport pöevakõhvimuseks.

Sellega tõmmatakse poisse ligi ja väga paljud neist jäävad ühinguusse. Päälinnas, Tallinnas, on koonduvad, koos skautide ja Poiste Spordi Liidu liikmetega, — N. M. K. Ü. poiste osakonda umbes 1000 poissi. Suhteliselt poiste osakonda peetakse suurimaks Euroopas.

Poised on hakanud välja andma ka oma ajakirja „Poistelehte“.

Kaitske lindi!

On ju linnud suurelt osalt inimeste sõbrad ja ka väga kasulikud, ning seepärast on meie kohus nende eest võimalikult hoolitseda. Igaüks tunneb ju tuvi, n. ö. alalist „linna-elanikku“. Nii suvel, kui ka talvel on ta kohal. Ja paljud inimesed toidavad lindi ja seetõttu ongi linnud kohati väga julged: nad usaldavad inimesi. Kuid seda usaldust on paljud, eriti poisid, kurjasti tarvita-

nud. Näiteks hiljuti juhtus, et ühe Tartu linna algkooli V kl. kolm õpilast sihilikult „kadadega“ püüdsid tuvikesi surmata ja tapsidki ühe. Ja milleks? Seks, et saada tapetud tuvikese eest mõned närused sendid. Ja mõne sendi eest tapetakse süütu lind! Ei, sõbrad, ärge laske ialgi sar-nast mörva sündida. Kaitske lindi!

Noorkotkas.

mis ilmub üks kord kuus ja sisaldab pääle mitmesuguste osakonda puutuvate teadete, aruannete ka kasulikku lugemist poistele, ühtlasi aga ka informatsiooni vanemaile.

Kroostöö vanematega on hästi organiseeritud. Seks korraldatakse aeg-ajalt vanemaile koosolekuid ja sõprusõhtuid. Kristlikus elus on esikohal vanemate armastus ja seda püütakse saavutada sellega, et poistele tehakse selgeks, milline suur, äraarvamata väärtus on vanemal. Poised vaevast saavad sellest aru ja pahahti alahindavad oma vanemaid.

TÖÖ ON KÕIGE EDU ALUS.

Poisse püütakse juhtida töö juure. Seks korraldatakse mitmesuguseid käsitöö- ja oskuskursusi nagu puutöö, suuskade valmistamine, vasekloppimine, graveerimine ja foto-asjanõus. Sellega on poisid vaba energia juhitud kasulikule alale.

Kõiki neid tegevusi läbib üks — kristlik joon. Otskohesess usuise töö alal on püütud luua koostööd kirikutega, juhtides poisse ühingu juure, mis viimasel ajal noortest kipuvad tühjaks jääma. Üldse on püütud järelejäädavalt noortel toimusuolu, mis tingitud sellest, et üldine usu-elu tase on langenud võrdlemisviisi madalale.

Kuid siiski rõõmustaval kombel on selles viimasel ajal edu märgata. Poised hakkavad tundma rohkem huvi usuliste küsimuste vastu. Neid on suudetud panna mõtlema ses suunas. Jõulu-ajal viivad paljud klubid jõulurõõmu: särava kuuse ja

kingitusi. Aga kes rõõmsamad on, need on vist viijad ise, kuigi ka vaeste rõõm on piiritu. On ju nii suur rahuldus hääd teha. Ja selle pääle on meie poisid valmis. Mitte ükski ainult enese ümber, vaid üle kogu maailma. Sest kõik on ju meie ligimesed. Olgu see must või valge, zakslane või prantslane. Üleilmline sõprus ja vendlus, kas ei ole need Kristuse õpetuse ja N. M. K. Ü. suured põhimõtted. Selle poole püüame kõik! Kasvada ülemaailmlise sõpruse ja rahvaste teineteise mõistmise vaimus, see on meie poiste õilsamaid ideale!

S—m.

VASTUS AUTOSÕITJALE.

Autosõitja: Kuhu see tee läheb?

Vanataat: Niikaua kui mina mäletan, ei ole see tee siit veel kuhugi läinud.

KINGSEPA JUURES.

Teltija: Tehke siis need saapad veekindlaks.

Kingsepp (imestades): Kas nooreärra tahab siis noide saabastega hakata vett kandma?

Ostke ja tellige

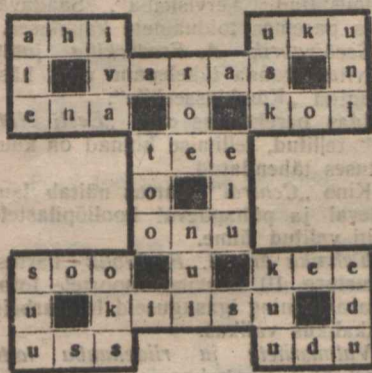
nalster. ja meester.valmisriideid ainult kõige suuremast eesti riide- ja valmisriiete kauplusest

KARL ABEL

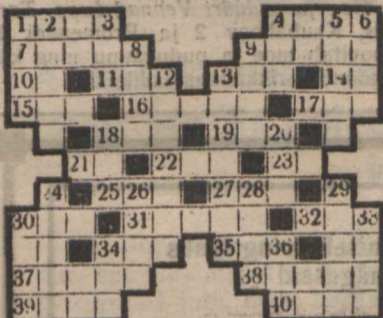
Tartus, Kaubahoov nr. 8, tel. 1-59
Tellimishinnad eriti koolilõppl. alandatud.

Ristsõna nr. 5 lahendis.

Ristsõna nr. 6.

Vasakult paremale: 1) Kellel on suurimad kohustused perekonnas. 4. Kaunis. 7. Buddistide kõrgeima valimuliku lisanimetus. 9. Kuhuigi elama

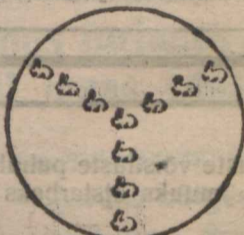
10. Eitus. 11. Tähtis seedimisel. 13. Organismide isekrasus. 14. Aseõna. 15. Perekonna liige. 16. Ladina keeles: saal pool. 17. Norra kirjanik (surnud). 18. Ese. 19. Esineb muinasjuttudes. 21. Tina keemiline märk. 23. Aseõna. 23. Noot. 15. Ebaloomulik nähtus. 27. Mille võtab ülõpilane Tartu asudes. 30. Kõrge heinamaa. 31. Jõgi Indias. 32. Olemas vankril. 34. Vana naine. 35. Kõpsetatud toitaine. 37. Mehe nimi. 38. Mänguriist. 39. Ladina keeles: jumal. 40. Millegi korratu virn. Ülaalt alla: 1. Kaunis mõte. 2. Järv Soomes. 3. Omadussõna. 4. Tähtmine, himu. 5. Kinnijaak, tõke, valjapääsmata seisukord. 6. Jaam Tallinna — Paidiski raudteel. 8. Kaunis. 9. Kodanik. 12. Lapse kasvatusraha. 13. Eraldus, differentsoon. 18. Antakse hädasolijatele. 20. Perekonnaliige. 24. Needus. 26. Kardelay vahend meresõjas. 28. Meisterlik. 29. Üks esinev. 30. Asuvad majade ümber. 33. Metsatukk. 34. Seeme. 36. Tuulepuhang.

Tom-Mix

Ülesanne nr. 7.

Jäneste kimbus.

Taras oli kord 10 jänest. Nagu pildil näha, olid nad asetatud

Y tähe kujuliselt. Kas võid kolme lisaõõri tõmbamisega eraldada igaühe neist oma lahtrisse?

hoiaksid, heegeldame käistele kätised. Kätised heegeldame järgmiselt:

Esiteks heegeldame 18 sm pikkuse rea põhivärvi kettsilmuseid — siis heegeldame sama põhivärvi lõngaga 2 rida kinnissilmuseid — siis 3 rida punakaspruune — ja 2 rida põhivärvi kinnissilmuseid — saame kätise. Kätise heegeldame põhivärvi lõngaga kinnissilmuseil käise külge. Käis tuleb sääljuures igalt poolt ühetasa kokku hoida. Sama tuleb teha ka teise käise juures.

Edasi õmbleme esitüki ja seljatüki küljed villase lõngaga üleloomispisteil kokku, jättes mõlemal pool käiselaiuse osa lahti. Samuti üleloomispisteil õmbleme kokku ka parema õla. Kui see tehtud, kinnitame jumberile käised kinnissilmustel otsa.

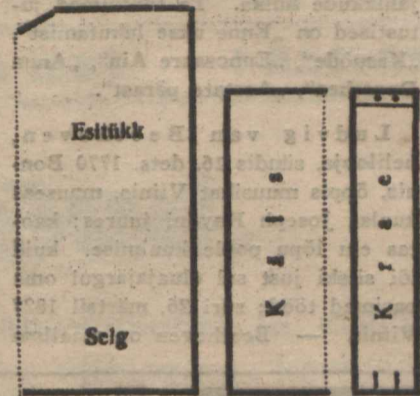
Krae heegeldame samuti kinnissilmuseil. Esiteks heegeldame löike järele krae pikkuse rea kettsilmuseid. Siis 2 rida põhivärvi kinnissilmuseid — 3 rida punakaspruune — ja 2 rida põhivärvi kinnissilmuseid. (Kui krae tahame teha laiema, võime triibud heegeldada vastavalt laiemale). Krae heegeldame kinnissilmuseil kaelakaare külge nii, et krae käiks kinni pahema õla kohalt. Päälmise krae otsa moodustame kett- ja kinnissilmuste abil 2 nõõpauku — teise otsa külge õmbleme kaks pärlmutternõõpi. Pahema õla juures (mida me kokku ei õmmelnud, nagu seda tegime parema õlaga) moodustame kinnise (et jumberi üle pää saaksime selga panna ja seljast ära võtta).

Seks heegeldame seljapoolse õla osa külge neli rida kinnissilmuseid ja saadud ääre külge õmbleme 2 pärlmutternõõpi. Teise õlaosa külge moodustame

kett- ja kinnissilmuseil kaks nõõpauku — sellega saame pahempoolse õla kinni nõõpida.

Lahtised lõngaotsad, mis heegeldamise juures jäänud, peidame sukanõelaga mõnel eel- ja järelpistel heegeldatud pinnasse, nii et see paremal poolel näha ei oleks.

(Jumperi löike saab toimetusest.) Lõiget võib tegija suu- sele vastavalt vähendada või suurendada). Järgmises numbris toome kaelaräti ja mütsi tegemise õpetuse.

Toimetusele saadetud kirjandus.

SAARE SKAUT nr. 1. 1932.

EESTI NAINED. Joulunr. 1932.

PÖLTSAMAA TEATAJA 1932.

M. Möll: VANGISTATUD JÕULUVANA. Joulunäidend kahes pildis. Kirj. „Pääsuke“. 32 lk. Hind 25 senti.

Aura Jurva: JÕULUD AASTA-PÄRJAS. Joulunäidend 1 vaat. Kirjastus „Pääsuke“. 20 lk. Hind 25 s.

Mõlemad on elavad, tantsude ja lauludega läbipõimitud jõuluasjakesed, sisult ja ulatusest hästi sobivad koolis jõuluõhtul mängimiseks.

Kroonika.

SÜG paremad sportlased said rinnamärgid.

Möödunud laupäeval korraldas Saaremaa ühiskooli spordiringi perikonna-õhtu, mille eeskavas seisid esijoonel sügisil traditsiooniks kujunenud spordivõistlustel parimaiks tunnustatuile auhindade (rinnamärgide) jagamine.

Sügiseste võistluste kohta ei saa mainimata jätta, et tänavused kuju- mesid paremaiks senikorraldatuist. Purustati palju seniseid rekorde, nii et üldiselt võttes olid tagajärjed järgmised: Parimaiks tunnustati ja annetati rinnamärgid poeglastest: Alfred Tuhk, III reaalkl.; Robert Tõsine, V r.-kl. ja Hans Siiner, V r.-kl.

Tütartlastest: Salme Krull, V h. kl. Võrkpallivõistlustes tulid võitjaks ja õmandasid rändauhindade; poeglastest: V r. kl. ja tütarlastest: IV hum. kl.

„Õhtu“ eeskava mitmekesis- mise eest hoolitses kooli muusika- ringi salong- ja puhkpillide or- kestrid.

Referaadiga esines R. Tõsine teemil „Õige hingamine“.

Isegi nalja eest oli hoolitsitud ja „kolm klouni“ tegid seda küllal- dast. Lõpuks oli tants ja muud õpi- laste omavahelised lõbustused.

Kapa-Kohila amatöör-ring- hääling

töötas pühap., 4. det. k. 2 aegu vee- rand tundi üsna korralikult, kuid siis hakkas jaam järsku streikima. Tartus oli üsna hästi kuulda. Töö- tas 300/600 vahelisel lainepikkusel.

T. P. G. aastapäeva puhul.

Hiljuti pühitses Tartu Poeglaste gümn. oma teist aastapäeva. Aktusel pidas sütitava vaimuliku kõne usu- õp. Kimmel, ning koolidirektor A. Raudsepp andis ülevaate kooli tege- vusest 1931/32. a. Teadusliku kõnega esines õp. Krimm, teemil: „Elektri- silm ja selle rakendus tehnikas“.

Kanti ette ka tervitused, millised olid saanud eemalviibivalt vilist- lasilt. Oli ka rohkesti isiklike ter- vitusi. Üks abiturient.

Emapäev Rakveres.

4. det. s. a. pühitsesid Rakvere skaudid ja gaidid emapäeva Tule- tõrje saalis vastava piduliku aktu- sega. Päevakohase peakõne pidas major Martin. Kaks agaramat juhti said skautmasteriks. Ülo.

Lehtse kodutütarde tegevusest.

Lehtse kodutütarde rühm töötab kaunis edukalt. On näha, et ka Leht- ses ei puudu isamaalike tütreid. Juhtivat osa ses töös etendavad hää- tahtlikult kohalikud õpetajannad. Koondusi korraldatakse kohalikus pangamaja saalis, mis kestavad va- hel paar kuni kolm tundi. Sellest kõigest järeldub, et Lehtse ja selle ümbruskonna noorsugu on leidnud õige eesmärgi, mille poole nad püüavad ja mida eelistavad. Selleks soovime hääd edu edaspidiseks tööks. Säiligu eesti kodutütarde pe- res alati ja ikka püüe ning armastus oma isamaa vastu, sest on aeg, mil väike Eesti vajab vapraid tublisid perenaisi, ja neid võib ta otsida ko- dutütarde seast. Viljo.

Kino.

Tartu kino Centrali tänuväär- algatus —

korraldada noorsoo jaoks igal laup- ja pühapäeval erilised seansid — on leidnud elavat vastukõla nii noorte kui vanade poolt. Pühapäeval oli kaks etendust järjest. Noort vai- mustatud publikut olid kõik rõõnud ja platsid täis. Ka koolivalitsus suhtub asjasse häatahtlikult. Loo- detavasti on tal õigus ka filmide valikus kaasa rääkida, et meie noo- re kultuur-kino publik võiks alati olla kindel väärtuslikus eeskavas.

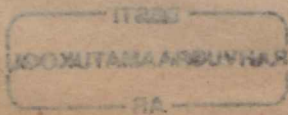
Rikkalik valikus

käsitööniite

ja kõikisugu moe ning pudukaupu soovitab

Vennad Lepp Tartus,

Kaubahoov nr. 2, Promenadi nr. 2.

13. dets.: H. Heine 135. sünnipäev.

Heinrich Heine, juudi soost saksa kirjanik, sünd. 13. dets. 1797 Düsseldorfis; elas Berliinis, Hamburgis, Münchenis ja pikemat aega Pariisis, kus suri 17. veebr. 1856. — Heinrich Heine on esmajoones kuuluis saksa romantiline lüürik ja ballaadikirjanik (luuletiskogud: „Buch der Lieder“, „Neue Gedichte“, „Deutschland“, „Atta Troll“ Romanzero“); ühtlasi proosakirjanik („Reisebilder“, „Der Salon“) ja satirik. — H. Heine on mõjutanud oma luuletistega, eriti romantilise armastuse-luulega paljude maade ro-

mantikuid, muuseas ka mõningaid eesti luuletajaid.

16. dets.: E. Aspe 72. ja L. van Beethoven'i 162. sünnipäev, A. Daudet' 35. surmapäev.

Elisabeth Aspe, eesti kirjanik, sünd. 16. dets. 1860 Vana-Pärnus, sai hariduse Pärnu kõrgemas tütarlaste-koolis, abiellus kaupmees Nieländer'iga ja elas kuni oma elu lõpuni Pärnus. — E. Aspe kuulub nooremate vanaromantiliste jutukirjanikkude hulka. Ta tuntuimad jutustised on „Enne ukse lukutamist“, „Kasuõde“, „Ennosaare Ain“, „Anna Dorothea“, „Aastate pärast“.

Ludvig van Beethoven, helilooja, sündis 16. dets. 1770 Bonn, õppis muusikat Viinis, muuseas kuulsas Joseph Haydni juures; kaotas elu lõpu poole kuulmise, kuid lõi siiski just sel eluajajärgul oma parimad tööd; suri 26. märtsil 1827 Viinis. — Beethoven on maailma

suurimaid komponiste ja ta helitööd on levinud üle haritud maailma. Tema suuremate teoste arv ulatub üle saja, päale nende hulk vähemaid kompositsioone. Ta looming on väga mitmesugune; nii on ta loonud suuri sümfoniaid, oopereid, draamateoste saatemänge, uvertüüre, hulga keelpillide- ja klaveri-kontserte, viiulisoolosid ja väga rohkel arvul igasuguseid vähemaid muusikapalasisid ja laule. Eestiski on kantud ette rohkesti Beethoven'i helitöid ja laule. Eriti tuntud on ta laul „Kõik taevad laulvad Jehoovale kiitust“.

Alfonse Daudet, prantsuse kirjanik, sünd. 13. mail 1840 Nimes'is, suri 16. dets. 1840 Pariisis. Kuulub prantsuse realistide-naturalistide hulka, ja tänu oma suurele kirjandusannile ja keele lopsakusele on ta loonud väga häid romaane, novelle, pilkejutte ja draamasid. Vähemate tööde kõrval on ilmunud eri raamatutena eesti keeles „Kirjad minu veskest“, „Tartarin Tarasconist“, „Väikemees“ j. t.

Rakvere Skandisõprade Selts sai hiljuti kätte kohtu-siseministeriumist registreeritud põhikirja. Ülo.

Jälgige järgmisi kuulutusi:

Leivavabrik „Ceres“ soovib kõrgeväärtuslist rukki-linnase teradest valmistatud „Tervisleiba“. Saadaval igas paremas toiduainetes kaupluses.

Seebivabrik A. Frederking juhib tarvitajaskonna tähelepanu oma hästitutud „Kümblusseebile“.

Igas perekonnas olgu „Eesti Naine“ tellitud, tellimise hinnad on kuulutuses tähendatud.

Kino „Central“ Tartus näitab laupäeval ja pühapäeval kooliõpilastele eriti valitud filme.

Tehnika äri G. F. Liblik, Tartus, Suurturg 10, soovib noortele fotoaparate ning igasuguseid fototarbeid rikkalikus valikus.

Valmisriiete ja riidekauba ladu Karl Abel, Kaubahoovis, soovib pühade puhul õpilastele riideid ja valmisriideid.

Moe ja puduäri Vennad Lepp, Tartus, Kaubahoov 2 ja Promenadi 2, soovib moe ja pudukaupu ning käsitööniite rikkalikus valikus.

Igale noorele valmistab suurt jõulurõõmu vähemgi kingitus, kui see ainult nägus ning

tabavalt valitud.

Raamatutest:

„LASTELEHT“ poolaastakäik	—80 senti
Tasa, Ed.: KOOLITEEL	—80 .
Ansomardi: LASTEJUTUD	—40 .
Busch, V.: VALLATUD MESILASED	120 .
KAVAL ANTS JA VANAPAGAN	100 .
ROBINSONI IMELIKUD JUHTUMISED	—50 .
REINUVADER REBANE	—50 .
Hintzer, K.: VOIMLEMINE PILTIDES	—120 .
Lell: KAUNIMAI LAULE NOORTELE	—25 .
SKAUDI KÄSIRAAMAT	—30 .
E. KEHAKULTUURI AASTARAAMAT	100 .
„PÄASUKESSE“ VÄLJAANDED	100 .

(Soovijalle saadetakse tasuta nimestik.)

Suurest kinkide vallkust soovitame:

- Fotoalbum,
- salmifalbum,
- postkaardifalbum,
- peenrahakott,
- Jo Jo mäng,
- täitesulepea,
- laua- ja taskuplokk,
- nahkne taskuraamat,
- „Õpilassõber“,
- kirjaplokk,
- portfell,
- taskunuga,
- tsirklikast.

„POSTIMEHE“ raamatu- ja kirjutusmaterjali kauplus

TARTU, SUURTURG 16.

Soovitan noortele amatööridele

fotoaparate,

plaate, pabereid ja igasuguseid fototarbeid rikkalikus valikus.

Kohaseid pihadekinke õpilastele!

G. F. Liblik

Tartus, Suurturg 10. Telefon 6-30.

Igasuguste võistluste puhul väljaandmiseks ning igaks muuks otstarbeks lihtsaid, nägusaid

DIPLOMEID

suuruses 34 × 25 cm

hinnaga à 10 senti tükk

pakub

„POSTIMEHE“ raamatukauplus

TARTU, SUURTURG 16.

Central

Laupäeval, 10. detsembril k. a. kell 1/23 Pühapä., 11. dets. k. a. kell 1/211 ja 12 homm

Rahva- ja noorsooetenduseks!

ROHELINE PÕRGU

Sensatsiooniline suurfilm Amazoni ürgmetsadest.

Film on noorsoole vaatamiseks Koolivalitsuse poolt eriti soovitatud.

Piletihinnad: Algkoolide õpilastele gruppide viisi à 10 s. pilet. Keskkoolide õpilastele ja teistele 15 sendist pääle Kassa avatud 1/2 tundi enne etenduse algust.

Õpilased, kõnelge oma emale

„EESTI NAISEST“

Paluge isa, et ta emale „Eesti Naise“ kingiks.

„Eesti Naine“ sisaldab palju väärtuslikku, mis ülitavalik igale kodule ja perekonnale.

Kui Teie veel „Eesti Naist“ ei tunne, siis saadame Teile proovinumbreid.

Hind: aastas 4 kr., pooles aastas 2 kr. ja neljandik aastaks 1 kr. Üksiknumber 40 senti.

Tellimisi võtavad vastu kõik postiasitused. Üksiknumbrid müügil üle kogu riigi.

Aadr.: „Eesti Naine“, Tartu.

Häid noorsooraamatuid:

H. Valma Suur sõit

on saanud eesti noorsoo lemmikraamatuks, eriti otsitavaaks aga rannapoiste kui tulevaste meremeeste seas. Hind illustreeritult 1 kr. 25 s.

M. Nurmiku toimetatud 4 ülihuvitavat raamatut

„Kevad“, „Suvi“, „Sügis“, „Talv“

aastaajal huvitavaks ja elu teevad noortele looduse igal ilusaks ning sisurikkaks. Igauks neist 96 lk. piltidega. Hind à 75 senti.

Tehnikakultuurist jutustavad noortele

„Saagu valgus“,

64 lk. piltidega, hind 50 s. See kujutab leiutiste ahelat valgustuse alal lõkkeest moodsa elektrivalguseni.

Tuli ja rattad I.

Leiutiste ajalugu juttudes. Saaduste valmistamine enne ja nüüd. Hind 1 kroon. ALATI UUT TOOVAD AGA „VIKERKAARE“ UUED N-RID.

Hind à 25 senti. Tellida K/Ü. „Töökoos“, Tallinnas, V. Roosikrantsi 3.

Nõudke kõikjalt „Ceresi“

„Tervisleiba“